

קורס ההסמכה לבדיקת איכות מבנים וכתובת חוות דעת מומחה

דרישות תקנות ותקנים לגבי צינור פלסטי שרשורי גמיש לניקוז כוור, מקלחת, אמבט וג'קוזי (עדכון 10/7/2026)

1. התקנות שקובעות דרישות לתכנון וביצוע עבודות תברואה הן תקנות התכנון ובניה (תכנון הבניה)(תברואה), התש"ף-2019.
2. בסעיף 1 של התקנות הנ"ל קיימות, בין היתר, ההגדרות הבאות: "נקז" - צינור המוביל שפכים או מי גשם או מי ניקוז מכל סוג שהוא; "נקז אנכי" - נקז שצירו מתלכד עם האנך; "נקז אופקי" - נקז ששיפועו אינו עולה על 5%, והזווית בין ציר הנקז לבין האופק אינה עולה על -2.9° ; "נקז קבועה" - צנרת המחברת בין מחסום קבועה ובין נקז אחר".
3. תקנה 35 (א) של התקנות הנ"ל קובעת: "מערכת הנזים, ובכלל זה החומרים שמהם עשויה צנרת הנקזים וקוטר הנקזים, תתוכנן ותותקן לפי ת"י 1205 חלק 2".
4. טבלה 1 בסעיף 2.2.1 של תקן 1205 חלק 2 (2014), לרבות העדכון שלה בגיליון תיקון מס' 1 (2015), קובעת את החומרים לצנרת נקזי דלוחין ושופכין.
5. בטבלה הנ"ל כל החומרים הם צינורות קשיחים מחומרים שונים (פלדה, יציקת ברזל, פלסטיק קשיח, צינור רב-שכבתי מסוג PP-ML וצינור HDPE).
6. בטבלה מצויין שכל אחד מהחומרים הנ"ל אמור לעמוד בדרישות תקן רלוונטי, לגבי החומר ממנו הוא עשוי, כמפורט בגוף הטבלה.
7. אין בטבלה הנ"ל אזכור צינורות מחומרים אחרים, כולל צינור גמיש/שרשורי מחומר אחר.
8. לאור האמור, נקז כלשהו, לרבות נקז אופקי, נקז אנכי או נקז הקבועה, לא יכולים להיות עשויים מצינור שרשורי גמיש.
9. נבחן כאן את הגדרת נקז הקבועה שהובאה בסעיף 2 לעיל ואשר נובעת מהתקנות: "נקז קבועה" - צנרת המחברת בין מחסום קבועה ובין נקז אחר".
10. ע"פ הגדרה זו, הצנרת בין הקבועה למחסום אינה מוגדרת כנקז.
11. ע"פ סעיף 4.4.4 של תקן 1205 חלק 2 (2014), מחסומי קבועות, לרבות לאמבט ולתא המקלחת, מוגדרים בתקן 1205 חלק 3 (2014).
12. סעיף 2.5.4 של תקן 1205 חלק 3 (2014) קובע, בין היתר: "מכלל אביזרי הניקוז לאמבט ולאגנית ייעשה סגסוגת נחושת או פלסטיק ויתאים לתקן הישראלי החל עליו כמפורט להלן: - אביזרי ניקוז עשויים פלסטיק יתאימו לתקן הישראלי 5694".

הערה כללית:

התשובות לשאלות מיועדות לצורך לימודי בלבד ואינן תחליף לייעוץ מכל סוג שהוא. השימוש במידע הינו על אחריות המשתמש בלבד, לרבות התאמת המידע לייעוד השימוש, לתקנים/תקנות וחוקים הרלוונטיים.

קורס ההסמכה לבדיקת איכות מבנים וכתובת חוות דעת מומחה

13. סעיף 2.5.2 של תקן 1205 חלק 3 (2014) קובע: "מחסום לכיור ולאביק לכיור יתאים לדרישות שלהלן: מחסום לכיור להתקנה גלויה יעשה פלסטיק או סגסוגת נחושת לפי ייעודו, מיקומו ותנאי התקנתו. המחסום יתאים לת"י 5694. אביק לכיור רחץ, אביק לכיור מטבח ואביק לכיור כביסה יתאימו לת"י 5694".
 14. מסקנת ביניים – עד למחסום הקבועה ניתן לבצע אביזרים וצנרת שתתאים לתקן 5694 וממחסום הקבועה הצנרת של הנקזים חייבת להתאים לחומרים שבטבלה 1 בסעיף 2.2.1 של תקן 1205 חלק 2 (2014), כולל גיליון תיקון מס' 1 (2015).
 15. תקן 5694 מתייחס לאבזרי ניקוז לקבועות תברואיות – דרישות ושיטות בדיקה.
 16. בחלות התקן, פרק א' (ראה עמוד 1 של התקן) וחלות התקן פרק ב' (ראה עמוד 5 של התקן), רשום במפורש שהוא חל על דרישות לאביקי מוצא, מחסומים ואביקי גלישה.
 17. היות ואביק מוצא ואביק גלישה מותקנים לפני המחסום של הקבועה, כל צינור אחר, דוגמת צינור גמיש המותקן אחרי מחסום הקבועה (כמו נקז הקבועה, אשר מותקן בין מחסום הקבועה לנקז אחר) איננו יכול להיות נדון במסגרת תקן 5694.
 18. לעומת זאת, צינור שמהווה אביק גלישה או אביק מוצא של אמבט, יכול להיות נדון במסגרת תקן 5694.
 19. ג'קוזי – המקרה של ג'קוזי הוא מקרה הזהה לאמבט והדרישות הן כפי שהוסבר לעיל.
 20. תא מקלחת עם או בלי אגנית
- תא מקלחת ללא אגנית
- 20.1 תקן 1205 חלק 3 מבחין בין תא מקלחת בלי אגנית (ראה סעיף 3.2.5.1 בתקן 1205 חלק 3 (2014) לבין תא מקלחת עם אגנית (סעיף 3.2.5.2 בתקן).
 - 20.2 במקרה של תא מקלחת בלי אגנית (סעיף 3.2.5.1), התקן מבחין בין שני מקרים – ניקוז באמצעות מחסום רצפה ונקז וניקוז באמצעות מאסף המצוייד במחבר ונקז שיחובר למחסום רצפה, אשר ימוקם מחוץ לתא המקלחת.
 - 20.3 במקרה, כאשר מאסף (או תעלת ניקוז עם מאסף מובנה) מחובר על ידי נקז למחסום רצפה הנמצא מחוץ לתא מקלחת – נקז זה (ע"פ ההגדרה בתקנות) לא יכול להיות עשוי מצינור פלסטי שרשורי גמיש.

הערה כללית:

התשובות לשאלות מיועדות לצורך לימודי בלבד ואינן תחליף לייעוץ מכל סוג שהוא. השימוש במידע הינו על אחריות המשתמש בלבד, לרבות התאמת המידע לייעוד השימוש, לתקנים/תקנות וחוקים הרלוונטיים.

קורס ההסמכה לבדיקת איכות מבנים וכתביבת חוות דעת מומחה

תא מקלחת עם אגנית

- 20.4 במקרה של תא מקלחת עם אגנית (סעיף 3.2.5.2) הדרישה היא שהאגנית תצויד במחסום כמתואר בסעיף 2.5.4 ותנוקז באמצעות **אביק** שיחובר למחסום רצפה אשר ימוקם מחוץ לתא המקלחת.
- 20.5 סעיף 2.5.4 מתייחס למחסום לאמבט ולאגנית וקובע, בין היתר, שאביזרי ניקוז עשויים פלסטיק יתאימו לתקן 5694 (ראה גם הסבר לגבי אמבט בסעיף 12 לעיל).
- 20.6 לאור האמור, הצינור שמחבר בין נקודת קליטת המים באגנית ובין המחסום, הנמצא מחוץ לאגנית מהווה **אביק** והוא יכול להיות עשוי מצינור פלסטי שרשורי גמיש, בתנאי שמתאים לדרישות תקן 5694 והוא מסומן בהתאם.

21. סיכום ומסקנות

21.1 אמבט

הצינור בין אביק גלישה למחסום האמבט (בדרך כלל מחסום תופי שמותקן מחוץ לאמבט) וצינור בין אביק מוצא למחסום – יכולים להיות עשויים מצינור פלסטי שרשורי גמיש ובתנאי שהם עומדים בדרישות תקן 5694 ומסומנים ע"פ דרישת התקן.

21.2 כיור

הצינור המותקן בין מחסום הכיור (סיפון) לבין נקז אנכי או אופקי (אשר בד"כ מותקן בקיר) לא יכול להיות עשוי מצינור פלסטי שרשורי גמיש, כי זה נוגד את דרישות התקנות.

21.3 תא מקלחת ללא אגנית

כאשר מאסף (או תעלת ניקוז עם מאסף מובנה) מחובר על ידי נקז למחסום רצפה הנמצא מחוץ לתא מקלחת – **נקז זה** (ע"פ ההגדרה בתקנות) **לא יכול להיות עשוי מצינור פלסטי שרשורי גמיש**.

21.4 תא מקלחת עם אגנית

הצינור שמחבר בין נקודת קליטת המים באגנית ובין המחסום, הנמצא מחוץ לאגנית, מהווה **אביק** והוא יכול להיות עשוי מצינור פלסטי שרשורי גמיש, בתנאי שמתאים לדרישות תקן 5694 והוא מסומן בהתאם.

הערה כללית:

התשובות לשאלות מיועדות לצורך לימודי בלבד ואינן תחליף לייעוץ מכל סוג שהוא. השימוש במידע הינו על אחריות המשתמש בלבד, לרבות התאמת המידע לייעוד השימוש, לתקנים/תקנות וחוקים הרלוונטיים.